

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 27P/96/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624201754
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sylvia Szabadošová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2024:7624201754.2

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. X.X.XXXX, trvale bytom C. XXX, v konaní zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny D., pochádzajúceho z matky E. C. E., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. XXX, právne zastúpenej JUDr. Vladimírom Mačíkom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 137, a z otca F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., B. XXX/X, o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a ,

II. žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka návrhom podaným na Okresný súd H. B. I. dňa 11.4.2024 žiadala, aby súd neodkladným opatrením udelil súhlas za otca na podanie žiadosti o zápis mal. A. B., nar. X.X.XXXX do Základnej školy I. J., J. XXX/XX počnúc školským rokom 2024/2025, ako aj súhlas s rozhodnutím o prijatí mal. A. do uvedenej základnej školy.

2. Svoj návrh odôvodnila matka tým, že rozsudkom Okresného súdu H. B. I. č.k. 4P/156/2021-100 zo dňa 4.3.2022 bol mal. A. zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2022. Matka podala dňa 18.3.2024 návrh na zmenu osobnej starostlivosti, ktorým sa domáha, aby maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti. Rodičia sa nevedia dohodnúť na výbere základnej školy, ktorú by mal mal. A. navštevovať od septembra 2024. Matka navrhuje Základnú školu I. J., s čím nesúhlasí otec, ktorý navrhuje základnú školu v mieste jeho bydliska.

3. Okresný súd H. B. I. uznesením č.k. 17P/62/2024-21 zo dňa 11.4.2024 preniesol príslušnosť na Okresný súd Prešov. V odôvodnení uznesenia súd uvádza, že z návrhu matky, ako aj z lustrácie z Registra obyvateľov mal súd za preukázané, že od 27.12.2023 je matka aj s maloletým dieťaťom prihlásená k trvalému pobytu na adrese C. XXX. Okresný súd H. B. I. naposledy rozhodoval o právach a povinnostiach k maloletému dieťaťu rozsudkom č.k. 4P/156/2021-100 zo dňa 4.3.2022, ktorým bol mal. A. zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Nakoľko došlo k zmene okolností, podľa ktorých sa posudzuje miestna príslušnosť a dieťa sa fakticky zdržiava v starostlivosti matky, pričom má v súčasnosti bydlisko na adrese C. XXX, ktoré je v obvode Okresného súdu Prešov, súd podľa § 112 ods. 2 CMP rozhodol o preneseaní svojej príslušnosti na Okresný súd Prešov. Prenesenie príslušnosti je v záujme maloletého dieťaťa, nakoľko najlepšie a najefektívnejšie zabezpečí ochranu záujmu maloletého súd, ktorý je v blízkosti maloletého.

4. Okresný súd Prešov prípisom zo dňa 25.4.2024 vyslovil nesúhlas s prenesením príslušnosti a vec predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Prešove. Svoj nesúhlas Okresný súd Prešov odôvodnil tým, že v záujme dieťaťa je, aby príslušnosť bola prenesená na C. H. G.. Maloletý A. od svojho narodenia

žil so svojimi rodičmi v G. až do odchodu matky zo spoločnej domácnosti. Následne maloletý býval so svojou matkou v K., rozhodnutím súdu bolo dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti, teda dieťa má aktuálne dve bydliská. Matka sa dňa XX.X.XXXX vydala a z K. sa aj s mal. A. presťahovala do obce C., kde je od 27.12.2023 prihlásená s dieťaťom na trvalý pobyt. Maloletý A. od septembra 2021 navštevuje Materskú školu v G. B. C. L., otec nezmenil svoje bydlisko, doteraz býva v G. B. B. L. ako v čase posledného rozhodnutia súdu o maloletom dieťati. Súd je toho názoru, že v záujme maloletého dieťaťa je, aby miestna príslušnosť bola prenesená na C. H. G. aj vzhľadom na skutočnosť, že v obvode Okresného súdu Prešov má maloletý A. svoje bydlisko podstatne kratší čas ako v G., keďže matka sa vydala dňa XX.X.XXXX a na trvalý pobyt v C. prihlásila seba aj dieťa dňa 27.12.2023.

5. Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 21NcP/7/2024-54 zo dňa 7.5.2024 rozhodol, že na konanie je príslušný Okresný súd Prešov.

6. Súd po oboznámení s návrhom, s rodným listom mal. A., s ostatnými listinami zistil nasledovné:

7. Rozsudkom Okresného súdu H. B. I. č.k. 4P/156/2021-100 zo dňa 4.3.2022 bol mal. A. zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7.3.2022. V čase posledného rozhodnutia súdu o maloletom dieťati matka mala s maloletým A. od 26.2.2021 bydlisko v K. u svojej matky. Otec býval v G., kde bývali rodičia s maloletým A. aj pred odchodom matky zo spoločnej domácnosti. Maloletý A. navštevoval v G. predškolské zariadenie a matka v G. bola zamestnaná. Matka sa dňa XX.X.XXXX vydala a z K. sa aj s mal. A. presťahovala do obce C., kde je od 27.12.2023 prihlásená s dieťaťom na trvalý pobyt. Maloletý A. od septembra 2021 navštevuje Materskú školu v G. B. C. L., otec nezmenil svoje bydlisko, doteraz býva v G. B. B. L. ako v čase posledného rozhodnutia súdu o maloletom dieťati.

8. Matka podala dňa 18.3.2024 návrh na zmenu osobnej starostlivosti, ktorým sa domáha, aby súd zveril mal. A. do jej osobnej starostlivosti. Matka chce zapísať mal. A. do Základnej školy I. J., čo je v mieste jej trvalého bydliska. Otec však nesúhlasí a chce zapísať maloletého do základnej školy v mieste jeho trvalého bydliska. Keďže dňom 30.4.2024 uplynie školským zákonom určený termín na podanie prihlášky na zápis do základnej školy, je daná naliehavá potreba úpravy pomerov k maloletému dieťaťu v tejto otázke.

9. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa § 325 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (CMP) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

14. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

15. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

16. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču strán a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

18. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

19. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana (§ 326 ods. 1 CSP). Samotná lehota na rozhodnutie indikuje, že súd nerozhoduje na základe štandardného dokazovania, ale vychádza z osvedčenia práv účastníkov a z osvedčenia porušenia týchto práv. Zákonnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladne upraviť pomery účastníkov konania.

20. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie takého to opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

21. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne. Záujem maloletého dieťaťa na nariadení neodkladného opatrenia je daný predovšetkým v prípade jeho porušenia, resp. ohrozenia. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením, či ohrozením.

22. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia, pričom pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Zverením maloletého dieťaťa do starostlivosti jedného z rodičov rodičovské práva a povinnosti druhého rodiča ostávajú v nezmenenom rozsahu zachované. O bežných veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, ktorými je potrebné rozumieť záležitosti, ktoré vznikajú pri uspokojovaní každodenných potrieb dieťaťa, sú oprávnení rozhodovať obaja rodičia samostatne. Podstatné otázky týkajúce sa záležitostí dieťaťa musia byť vždy schválené oboma rodičmi. Podstatnou vecou je potrebné rozumieť nielen to, čo objektívne v právnom živote dieťaťa sa javí podstatné, ale aj to, čo je podstatné jednak pre rodiča a najmä pre dieťa. Ustanovenie § 35 Zákona o rodine obsahuje len demonštratívny výpočet podstatných záležitostí maloletého dieťaťa. Súd môže ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku. Pre posúdenie, či ide o vec bežnú alebo podstatnú, týkajúcu sa maloletého dieťaťa, je potrebné vyhodnotiť, či nehoda rodičov v konkrétnej veci môže alebo nemôže zásadným spôsobom ohroziť skutočný záujem maloletého dieťaťa.

23. Zápis dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole je potrebné posudzovať ako podstatnú vec týkajúcu sa maloletého dieťaťa, o ktorej musia rozhodnúť obaja rodičia a v prípade, ak k ich dohode nedôjde, môže ktorýkoľvek z rodičov navrhnúť, aby rozhodol súd.

24. Súd má za to, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia a nie je nevyhnutné dočasne upravovať otázku zápisu maloletého dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Súd zdôrazňuje, že nariadením neodkladného opatrenia ide o ingerenciu súdu len dočasnú a neodkladné opatrenie nemá prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Bez súhlasu otca matka nemôže zapísať dieťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole. Taká zásadná otázka, akou je zápis dieťaťa do základnej školy, by sa nemala riešiť prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia, v ktorom nie je možné vzhľadom na krátku zákonnú lehotu vykonávať rozsiahlejšie dokazovanie potrebné na to, aby sa dostatočne a hodnoverne zistilo, čo je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. O udelení súhlasu namiesto otca na zápis dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky v základnej škole súd môže rozhodnúť iba v konaní vo veci samej po vykonaní potrebného dokazovania a pri rešpektovaní najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. V zmysle § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa má popri všeobecných náležitosti uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).